

2568

**คู่มือการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนา
นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู**

คำนำ

คุณลักษณะของครูที่ดีโดยทั่วไป จะต้องมีความรู้ทางวิชาชีพการศึกษา อย่างน้อย 3 ประการ คือ

1. สมรรถภาพด้านความรู้
2. สมรรถภาพด้านเทคนิควิธี
3. สมรรถภาพด้านคุณลักษณะที่เหมาะสมกับการเป็นครู

การดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนานักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นกระบวนการให้นักศึกษาได้เรียนรู้ได้รับประสบการณ์ตามขั้นตอนต่างๆ เพื่อการเป็นครูที่ดี โดยมีหลักการในการจัด 3 ประการ คือ

1. ประสานทฤษฎีกับการปฏิบัติ
2. ฝึกปฏิบัติจริงในสถานการณ์จริง
3. ฝึกปฏิบัติอย่างเป็นขั้นตอนต่อเนื่อง

ซึ่งจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพตามความคาดหวังได้เมื่อมีการประสานบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย มีการช่วยเหลือเกื้อกูลสนับสนุนต่อกัน ร่วมมือกันจัด ดูแล ถ่ายทอดประสบการณ์ความเชี่ยวชาญในแต่ละด้านไปสู่นักศึกษา

คู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูฉบับนี้เป็นแนวทางสร้างความเข้าใจ ร่วมกันของบุคลากร ที่มีส่วนเกี่ยวข้องสำคัญในการฝึก อาทิ ผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติและการประสานงาน เพื่อประโยชน์ต่อการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู ให้ได้บัณฑิตครูที่มีคุณภาพต่อไป

งานส่งเสริมและพัฒนานักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
กลุ่มบริหารวิชาการ โรงเรียนห้วยวัง ปทุมธานี

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
หน่วยที่ 1 การจัดประสบการณ์วิชาชีพครู	3
- แนวคิดของการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู	5
- หลักการของการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู	6
- จุดประสงค์ของการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู	6
- วิธีการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู	6
หน่วยที่ 2 บทบาทหน้าที่ของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	8
- ผู้บริหารโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	9
- อาจารย์พี่เลี้ยง	10
- อาจารย์นิเทศก์	11
- บทบาทหน้าที่โครงการบัณฑิตศึกษา	12
- บทบาทหน้าที่และแนวปฏิบัติของนักศึกษา	12
หน่วยที่ 3 การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	15
- การประเมิน การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	16
- เกณฑ์การตัดสินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป	17
ภาคผนวก	
- แนวปฏิบัติสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป	19
- คำชี้แจงเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป	19
- แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป	21

หน่วยที่ 1 การจัดประสบการณ์วิชาชีพครู

แนวคิดของการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู
หลักการของการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู
จุดประสงค์ของการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู
วิธีการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

แนวคิดของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

การเปลี่ยนแปลงและภาวะวิกฤตของสังคมปัจจุบันทำให้ วิสัยทัศน์ของการจัดการศึกษาได้ขยายกว้างไกลจากความคาดหวังเชิงปริมาณไปสู่คุณภาพและศักยภาพของบุคคลเนื่องจาก คุณภาพของประชากรขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของการเรียนการสอนทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบ การที่จะพัฒนาคุณภาพของ การศึกษาได้สำเร็จ จึงขึ้นอยู่กับปัจจัยและองค์ประกอบหลายด้าน ที่สำคัญที่สุดคือ ครู เพราะครูมีอิทธิพลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

ปัจจุบัน การปฏิรูปการเรียนการสอนได้พยายามปรับเปลี่ยนหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับประกาศในข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พุทธศักราช 2548 โดยให้สามารถสร้างสรรค์ คุณลักษณะบัณฑิตครูที่เป็นคนดี มองกว้าง คิดไกล และใฝ่รู้ มีคุณธรรม มีความเป็นกัลยาณมิตร รักและศรัทธาวิชาชีพครูเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์และสังคม พัฒนาการกระบวนการคิด เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง รวมทั้งเรียนรู้กระบวนการทางสังคม คุณธรรม และวัฒนธรรม

นโยบายการเสริมสร้างคุณภาพของการผลิตครูด้วยการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อให้ นักศึกษาครูที่สำเร็จการศึกษามีมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา อย่างน้อย 3 ประการดังนี้

1. สมรรถภาพทางด้านความรู้

เป็นความสามารถของนักศึกษาครู ในการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ในเรื่องต่างๆ ดังนี้

- 1.1 ความรู้ในเนื้อหาวิชา ที่จะนำมาใช้สอนโดยตรง
- 1.2 ความรู้ในวิชาชีพครู ที่จะนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานในหน้าที่ครู
- 1.3 ความรอบรู้อื่นๆที่จะนำมาใช้ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข

2. สมรรถภาพทางด้านเทคนิควิธี

เป็นความสามารถของนักศึกษาครูในการพัฒนาตนเองให้มีเทคนิคและทักษะในการ ปฏิบัติงานในหน้าที่ครูด้านต่างๆ ดังนี้

- 2.1 งานสอน
- 2.2 งานธุรการ
- 2.3 งานแนะแนว
- 2.4 งานกิจการนักศึกษา
- 2.5 งานพัฒนาตน
- 2.6 งานพัฒนาโรงเรียนและชุมชน

3 สมรรถภาพทางด้านคุณลักษณะ

เป็นความสามารถของนักศึกษาครูในการพัฒนาตนเองให้มีลักษณะที่เหมาะสม สำหรับการเป็นครูที่ดี ดังนี้

- 3.1 มีความรัก ความศรัทธาและความภาคภูมิใจในอาชีพครู
- 3.2 มีค่านิยมที่พึงประสงค์ ตั้งมั่นอยู่ในคุณธรรม จริยธรรมและมีจรรยาบรรณใน วิชาชีพครู
- 3.3 มีความตระหนักในคุณค่าของการดำรงรักษาศิลปวัฒนธรรมของชาติ

3.4 มีจิตสำนึก ในการพัฒนาสังคมและมีจิตใจเป็นประชาธิปไตย

การจัดประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งจะเสริมสร้างคุณภาพของนักศึกษาครูให้มีสมรรถภาพที่ พึงประสงค์ เพราะเป็นการจัดให้นักศึกษาครูได้ฝึกภาคปฏิบัติในสถานการณ์จริงที่โรงเรียนหรือหน่วย งานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยใช้เวลาต่อเนื่องกันเป็นระยะเวลานานช่วงหนึ่ง ทั้งนี้เพื่อให้นักศึกษา ครูจะได้มีเวลานานพอที่จะหาประสบการณ์ในสถานการณ์จริง

หลักของการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู

การจัดประสบการณ์วิชาชีพครูยึดหลักการดังนี้

1. มุ่งประสาน การเรียนภาคทฤษฎีใช้ควบคู่กับการฝึกภาคปฏิบัติอยู่ตลอดเวลา
2. มุ่งฝึกภาคปฏิบัติในสถานการณ์จริงให้มากที่สุด
3. มุ่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นระยะๆ ต่อเนื่องกันไปตลอดหลักสูตร

จุดประสงค์ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีจุดประสงค์ดังนี้

1. เพื่อเสริมสร้างให้นักศึกษามีคุณลักษณะของครูที่ดีและมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู
2. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาครูได้เรียนรู้งานในหน้าที่ของครูตามหลักสูตรในระดับที่สอนได้อย่าง แจ่มแจ้งและกว้างขวาง จากการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริงให้ได้มากที่สุด
3. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาครูได้เรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติให้สอดคล้องกัน จนสามารถนำไปปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูได้เหมาะสม และบังเกิดผลดี
4. เพื่อเสริมสร้างให้นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อการพัฒนาชุมชน และเรียนรู้งานในการพัฒนา ชุมชน
5. เพื่อให้นักศึกษาครูสามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย มีความรับผิดชอบต่องาน มีทัศนคติที่ดี สามารถแก้ปัญหาและพัฒนางานของตนให้ดียิ่งขึ้นได้

วิธีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต วิชาเอก วิชาชีพครู แบ่ง ออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ

1. การศึกษาสังเกตและการมีส่วนร่วม

การศึกษาสังเกตและการมีส่วนร่วมเป็นวิธีการที่ใช้เพื่อหาประสบการณ์ในสถานการณ์จริง โดย การไปดู ไปฟัง ไปซักถาม ไปสังเกต และไปช่วยปฏิบัติงานบางประการที่ได้รับมอบหมายกับพี่ เลี้ยงในหน่วยงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างต่อเนื่องกันเป็นเวลาอย่างน้อย 2 สัปดาห์

2. การทดลองสอน/การทดลองปฏิบัติงาน

การทดลองสอน/การทดลองปฏิบัติงานเป็นวิธีการหาประสบการณ์ในสถานการณ์จริง โดยการ นำเทคนิค วิธีการ จากการเรียนภาคทฤษฎี เกี่ยวกับการสอนวิชาใดวิชาหนึ่ง หรือเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ตามโปรแกรมวิชาที่เรียนไปทดลองสอนหรือทดลองปฏิบัติงานที่หน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอย่าง ต่อเนื่องกัน เป็นเวลา อย่างน้อย 2 สัปดาห์

3. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูปแบบ

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้มีรูปแบบเป็นการนำความรู้ที่ได้ศึกษามาแล้วทั้งหมดและประสบการณ์ที่ได้ฝึกใน 2 ขั้นตอนแรกมาใช้ฝึกปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูทุกอย่างเสมือนเป็นครูประจำการคนหนึ่งหรือฝึกงานเฉพาะด้านตามสายเทคนิค การศึกษาในสถานการณ์จริงที่หน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างต่อเนื่องรวมเป็นเวลาอย่างน้อย 15 สัปดาห์ หรือ 300 ชั่วโมง

****** ขั้นตอนที่ 1 และ 2 ได้เรียนในวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 1 แล้ว

แนวทางปฏิบัติ

1. การศึกษาสังเกตและการมีส่วนร่วม (อยู่ในวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 1)
 - 1.1 มีการเรียนการสอนตลอดภาคเรียน
 - 1.2 มีกิจกรรมการเรียนการสอน เหมือนวิชาอื่นๆ
 - 1.3 มีผู้สอนแน่นอน เป็นอาจารย์ประจำโครงการบัณฑิตศึกษา
2. การทดลองสอน (อยู่ในวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 1)
 - 1.2.1 มีชั่วโมงการเรียนการสอนตลอดภาคการเรียน
 - 1.2.2 มีการทดลองสอนจริง
 - 1.2.3 มีการสัมมนาหลังการทดลองสอน
3. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูปแบบ (การฝึกสอน)
 - 3.1 มีการออกฝึกปฏิบัติงานจริงในสถานการณ์จริง
 - 3.2 มีผู้สอนที่แน่นอน โดยจะลงชื่อประธานสาขาวิชาเป็นผู้สอน หรือที่ได้รับมอบหมาย
 - 3.3 มีการสัมมนาระหว่างการฝึก
 - 3.4 มีการประเมินและประเมินนิเทศการฝึกทุกครั้ง

หน่วยที่ 2 บทบาทหน้าที่ของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

1. ผู้บริหารโรงเรียนในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
 - บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
 - แนวปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนในการฝึกชั้นตอนต่างๆ
2. อาจารย์พี่เลี้ยง
 - บทบาทหน้าที่ของอาจารย์พี่เลี้ยง
 - แนวปฏิบัติของอาจารย์พี่เลี้ยง
3. อาจารย์นิเทศ
 - บทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศ
 - แนวทางการนิเทศ
 - แนวปฏิบัติของอาจารย์นิเทศในการฝึกชั้นตอนต่างๆ
4. บทบาทหน้าที่ของโครงการบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยสันตพล
5. บทบาทหน้าที่และแนวปฏิบัติของนักศึกษา
 - บทบาทหน้าที่และแนวปฏิบัติของนักศึกษาในการฝึกชั้นสังเกตและมีส่วนร่วม
 - บทบาทหน้าที่และแนวปฏิบัติของนักศึกษาในการฝึกประสบการณ์
 - วิชาชีพครูเต็มรูป

ผู้บริหารโรงเรียน

บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียน

ผู้บริหารโรงเรียนในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญยิ่งในการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งจำแนกบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูด้านต่างๆ ดังนี้

1. ด้านการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในโรงเรียน

- 1.1 ให้ความร่วมมือกับวิทยาลัยสันตพลในการผลิตครู เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ครู
- 1.2 ให้ใช้โรงเรียนเป็นสถานที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา
- 1.3 ร่วมเป็นกรรมการดำเนินงานจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อร่วมแผนงานให้คำปรึกษา และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานและเข้าร่วมประชุมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

2. ด้านการปฐมนิเทศนักศึกษา

- 2.1 แนะนำเกี่ยวกับสถานที่และสภาพทั่วไปของโรงเรียนและชุมชน
- 2.2 แนะนำให้รู้จักกับบุคลากรของโรงเรียนเช่น ผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์ประจำชั้น อาจารย์ผู้สอน อาจารย์พี่เลี้ยงและอาจารย์พิเศษของโรงเรียน
- 2.3 ชี้แจงภารกิจของโรงเรียนและสภาพปัญหาของโรงเรียน
- 2.4 ชี้แจงเกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับ ข้อตกลงหรือกติกาของโรงเรียนที่จะต้องยึดถือเป็น แนวปฏิบัติ
- 2.5 แนะนำเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก หรือบริการต่างๆ ของโรงเรียนและสถานที่ทำงานของนักศึกษา
- 2.6 หาโอกาสแนะนำให้รู้จักบุคคลสำคัญของท้องถิ่นขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของท้องถิ่น

3. ด้านการจัดอาจารย์ผู้ประสานงานและอาจารย์พี่เลี้ยงของโรงเรียน

- 3.1 จัดบุคลากรของโรงเรียนคนใดคนหนึ่งให้เป็นผู้ประสานงานกับวิทยาลัยสันตพล อาจารย์นิเทศ และนักศึกษาที่ไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภาคปฏิบัติตามขั้นตอนต่างๆ
- 3.2 พิจารณาเลือกสรรอาจารย์พี่เลี้ยง ตามสายงานที่เหมาะสม ให้กับนักศึกษาที่ไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป
- 3.3 สนับสนุนให้บุคลากรตามข้อ 3.1 และ 3.2 ได้ร่วมประชุมสัมมนาเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูปที่วิทยาลัยฯ จัดขึ้น

4. ด้านการประสานงานกับอาจารย์นิเทศของวิทยาลัยฯ

- 4.1 อำนาจความสะดวกในการติดต่อประสานงานและการนิเทศนักศึกษาของอาจารย์นิเทศ
- 4.2 แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับอาจารย์นิเทศและอาจารย์ในฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของวิทยาลัยฯ
- 4.3 ให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้ดียิ่งขึ้น

แนวปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป /ฝึกสอน

1. แนวปฏิบัติต่อนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

- 1.1 ประเมินนิเทศนักศึกษาโดยแนะนำให้อำนาจบุคลากร สถาน ที่ ฯลฯ และมอบหมายงานที่นักศึกษาต้องปฏิบัติ
- 1.2 ดูแลและจัดสวัสดิการที่จำเป็นแก่นักศึกษา
- 1.3 ให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางในการแก้ปัญหาต่างๆ และการปฏิบัติตนของนักศึกษา
- 1.4 แนะนำให้นักศึกษาให้อำนาจบุคคลและสถานที่ในท้องถิ่นตลอดจนเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ในท้องถิ่นตามสมควรแก่โอกาส
- 1.5 ประเมินผลการฝึกของนักศึกษาตามแบบประเมินของวิทยาลัยฯ

2. แนวปฏิบัติต่ออาจารย์พี่เลี้ยงและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

- 2.1 เลือกสรรบุคลากรที่จะทำหน้าที่เป็นอาจารย์พี่เลี้ยงและผู้ประสานงานของโรงเรียน
- 2.2 มอบหมายงานในหน้าที่ให้กับอาจารย์พี่เลี้ยงและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
- 2.3 ประสานงานติดตามผลให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของอาจารย์พี่เลี้ยงและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
- 2.4 ดูแลการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของอาจารย์พี่เลี้ยงและบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป ของหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต วิชาเอก วิชาชีพครู

3. แนวปฏิบัติต่อวิทยาลัยสันตผล

- 3.1 ร่วมมือกับวิทยาลัยฯ ในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติและดำเนินงานของ นักศึกษา
- 3.2 ประสานงานกับวิทยาลัยฯ หรืออาจารย์นิเทศก์เกี่ยวกับการดำเนินงานการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
- 3.3 ให้ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นแก่วิทยาลัยฯ เกี่ยวกับการจัดและดำเนินงานเพื่อพัฒนางานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
- 3.4 เมื่อมีเหตุที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาอันจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่โรงเรียน หรือวิทยาลัยฯ ควรแจ้งให้วิทยาลัยฯ ทราบโดยเร็ว

อาจารย์พี่เลี้ยง

บทบาทหน้าที่ของอาจารย์พี่เลี้ยง

อาจารย์พี่เลี้ยง หมายถึง บุคลากรประจำการที่โรงเรียนมอบหมายให้ทำหน้าที่ให้คำแนะนำ ดูแล ช่วยเหลือนักศึกษา ตลอดจนมีอำนาจในการปกครอง อบรมและประเมินผล การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

อาจารย์พี่เลี้ยงเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญต่อกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู กล่าวคือ เป็นผู้ใกล้ชิดกับนักศึกษาครูมากกว่าบุคคลอื่น เปรียบเสมือนต้นแบบหรือแบบพิมพ์ความเป็นครูของนักศึกษา นอกจากนี้ยังต้องทำหน้าที่เป็นผู้รักษามาตรฐานทางวิชาการแทนผู้บริหารโรงเรียนในด้านที่เกี่ยวข้องกับการสอน และยังต้องเป็นผู้ให้ความร่วมมือกับอาจารย์นิเทศจากวิทยาลัยฯ ใน การนิเทศ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู อาจารย์พี่เลี้ยงจึงเสมือนเป็นอาจารย์คนหนึ่งของวิทยาลัยฯ

บทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่เลี้ยงในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีดังนี้

1. ควบคุมดูแลนักศึกษาที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานและปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ
2. ดำเนินการให้นักศึกษาปฏิบัติงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป ที่วิทยาลัยฯ กำหนด
3. ให้คำแนะนำ และความช่วยเหลือ ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูปแก่นักศึกษาตามควรแก่กรณี
4. ให้คำปรึกษาและแนะแนวทางแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานเมื่อนักศึกษาเกิดปัญหา
5. ประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูปของนักศึกษา
6. มอบเอกสารการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาให้วิทยาลัยฯ

แนวปฏิบัติของอาจารย์ที่เลี้ยงในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป

1. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป /การฝึกสอน
 - 1.1 พบนักศึกษาและนัดหมายการปฏิบัติงาน มอบเนื้อหาและแบบการสอน
 - 1.2 ตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไข และส่งคืนให้นักศึกษา
 - 1.3 ให้คำแนะนำและสนับสนุนวัสดุในการทำสื่อเท่าที่โรงเรียนจะสนับสนุน
 - 1.4 สังเกตการสอนและประเมินผลการสอนแล้วบันทึกลงในแบบประเมิน
 - 1.5 ให้คำแนะนำ ชี้แจงข้อควรแก้ไขพร้อมเสนอแนะแนวทางแก้ไข
 - 1.6 ติดตามผลการนิเทศและประเมินคุณลักษณะและการปฏิบัติตนในแบบประเมิน
 - 1.7 ตรวจสอบผลงานและประเมินผล
 - 1.8 สรุปผลการประเมินส่งผู้บริหารโรงเรียน

อาจารย์นิเทศก์

บทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์

อาจารย์นิเทศก์ หมายถึง ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่นิเทศนักศึกษาในความรับผิดชอบนั้น นับเป็นบุคคลที่มีบทบาทใกล้ชิดกับนักศึกษาในการให้คำปรึกษา แนะนำ และข้อเสนอแนะ ตลอดจนความช่วยเหลือต่างๆ แก่นักศึกษา ยิ่งในหลักการให้อาจารย์ผู้สอนภาคทฤษฎีเป็นผู้ติดตามผลและนิเทศนักศึกษาในการฝึกภาคปฏิบัติ อาจารย์นิเทศก์จึงเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อผลสัมฤทธิ์ในการฝึกของนักศึกษา แต่ทั้งนี้ก็ยังขึ้นอยู่กับกรอบการปฏิบัติบทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์เป็นสำคัญ การกำหนดบทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์เป็นแนวทางกว้างๆ สำหรับถือเป็นแนวปฏิบัติร่วมกันได้ จึงเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้อาจารย์นิเทศก์ปฏิบัติหน้าที่ได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

แนวทางการนิเทศ

ในการออกนิเทศติดตามนักศึกษานั้น อาจารย์ประจำหลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาเอก วิชาชีพครู จะเป็นผู้นิเทศหลัก ส่วนอาจารย์ผู้สอนวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจะเป็นผู้นิเทศเสริมสนับสนุน ดังนั้น การออกนิเทศติดตามผลนักศึกษาจึงเป็นความร่วมมือกันของอาจารย์นิเทศก์เพื่อให้ได้ประสิทธิภาพตามความคาดหวัง

บทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์ มีดังนี้

1. ศึกษาทำความเข้าใจในงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อปฏิบัติงานนิเทศให้สอดคล้องสัมพันธ์กับงานในบทบาทหน้าที่ของผู้นิเทศอื่นๆ
2. ร่วมประชุมวางแผนกับคณะกรรมการดำเนินงานจัดประสบการณ์วิชาชีพครู
3. เข้าร่วมในการนิเทศ สัมมนาระหว่างการฝึกและภายหลังการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
4. ร่วมประชุมปรึกษาหารือ เพื่อหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขปัญหาดังกล่าว ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา
5. ร่วมประสานงานกับบุคลากรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของวิทยาลัยฯ และโรงเรียน
6. นิเทศ ติดตามและประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูปแบบ / การฝึกสอน

1. ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์
2. ตรวจสอบและให้คำแนะนำ ปรับปรุงแก้ไขกำหนดการสอนและแผนการสอน/แผนการปฏิบัติการสอน/แผนการปฏิบัติการฝึกงาน
3. สังเกตการสอน ให้คำแนะนำและบันทึกข้อเสนอแนะต่างๆ
4. นิเทศและประเมินผลตามระยะเวลาที่กำหนด
5. ปรึกษาหารือกับผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์พี่เลี้ยงเพื่อร่วมแก้ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นกับนักศึกษา

บทบาทหน้าที่และแนวปฏิบัติของนักศึกษา

นักศึกษามีบทบาทหน้าที่และแนวปฏิบัติตามขั้นตอนของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูปแบบ

1. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพขั้นเต็มรูปแบบ

นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพขั้นเต็มรูปแบบ มีบทบาทหน้าที่และแนวปฏิบัติดังนี้

1. รับการปฐมนิเทศจากวิทยาลัยฯ และโรงเรียนที่ไปฝึกสอน
2. พบอาจารย์พี่เลี้ยง รับงาน และปฏิบัติการฝึกประสบการณ์เต็มรูปแบบดังนี้
 - 2.1.1 ศึกษาค้นคว้าเนื้อหา, ปฏิทินงานวิชาการของโรงเรียนกำหนดการสอน และวางแผนการสอน ในวิชาที่ได้รับมอบหมายล่วงหน้าอย่างน้อย 1 สัปดาห์ส่งให้อาจารย์พี่เลี้ยงตรวจสอบก่อนนำไปสอนจริงทุกครั้ง
 - 2.1.2 จัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนตามแผนการสอนที่วางไว้
 - 2.1.3 สอนตามตารางสอนที่ได้รับมอบหมายสัปดาห์ละไม่ต่ำกว่า 8 คาบ และไม่เกิน 12 คาบ
 - 2.1.4 วัดและประเมินผลการเรียนการสอนตามจุดประสงค์และแผนการเรียนรู้
 - 2.1.5 จัดป๋ายนิเทศ และนิทรรศการเสริมการเรียนรู้
 - 2.1.6 ปรับปรุงงานสอนตามคำแนะนำของอาจารย์นิเทศและอาจารย์พี่เลี้ยง
3. ปฏิบัติงานอื่นๆ ในหน้าที่ครูผู้สอน ครูประจำชั้น และงานที่ได้รับมอบหมายจากโรงเรียน
4. เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน

2. การลงเวลาและการลาของนักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป

ลงเวลาปฏิบัติการทั้งไปและกลับทุกวัน ตามแบบลงเวลาของวิทยาลัยฯ ถ้ามีการลาหยุด ต้องมีการเขียนใบลงเวลาส่งให้กับทางโรงเรียนทุกครั้งและให้ยึดถือระเบียบการลงเวลาของโรงเรียน โดยเคร่งครัด

3. นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูปควรมีลักษณะนิสัยความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานดังนี้

- 3.1 ปฏิบัติหน้าที่ตรงต่อเวลา (มาก่อนและกลับหลังนักเรียน)
- 3.2 มีความขยัน อดทน คล่องแคล่วในการทำงาน
- 3.3 มีความสุภาพ เอาใจใส่ และตั้งใจบริการ
- 3.4 ปฏิบัติตามระเบียบวินัยของวิทยาลัยฯ และโรงเรียน
- 3.5 ติดตามงานที่ได้รับมอบหมาย
- 3.6 มีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่
- 3.7 เอาใจใส่ระมัดระวังต่ออุปกรณ์เครื่องใช้ของโรงเรียน
- 3.8 ประหยัดทรัพยากรต่างๆ ของโรงเรียน

4. นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูควรพัฒนาบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ดังนี้

- 4.1 แต่งกายสะอาด เรียบร้อย ถูกต้องตามระเบียบของสถาบัน
- 4.2 มีกิริยามารยาทที่สุภาพเรียบร้อยเหมาะสมกับกาลเทศะ
- 4.3 มีสัมมาคารวะ รู้จักอ่อนน้อมถ่อมตน
- 4.4 ควบคุมอารมณ์ได้ดี
- 4.5 มีน้ำใจในการช่วยเหลือการทำงานของอาจารย์พี่เลี้ยงและของโรงเรียน โดยไม่จำเป็นต้องร้องขอ
- 4.6 สามารถปรับตัวให้เข้ากับอาจารย์พี่เลี้ยง, อาจารย์อื่นๆ และเพื่อนนักศึกษาด้วยกันเอง

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป (การฝึกสอน)

นักศึกษา	อาจารย์พี่เลี้ยง	โรงเรียน
พบผู้บริหารโรงเรียน		รับนักศึกษาและปฐมนิเทศนักศึกษา
พบอาจารย์พี่เลี้ยง	รับและพบนักศึกษา	ส่งนักศึกษาให้อาจารย์พี่เลี้ยง
ศึกษางาน ขอคำแนะนำ	มอบหมายงานและให้คำแนะนำ	
ศึกษาจุดประสงค์และเนื้อหาที่จะสอน	แนะนำและชี้แจง	
วางแผนการสอนล่วงหน้าและเสนอตรวจ/แก้ไข	ตรวจแผน/แนะนำ/แก้ไข	ประเมินความประพฤติ
ทำสื่อการสอนและสอนตามแผน	สังเกตการสอน/ประเมิน/นิเทศ	
ปรับปรุงการสอน	ติดตามการนิเทศ	
	ประเมินผล	
	ส่งผลการประเมินให้ผู้บริหารโรงเรียน	รวบรวมผลการประเมิน
		ส่งผลการประเมินให้วิทยาลัย

หน่วยที่ 3 การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

- แนวความคิดของการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป
- หลักการของการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป
- จุดประสงค์ของการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป
- แนวทางการการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป
- เกณฑ์การตัดสินใจ ผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป
- การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป

การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

แนวความคิดของการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นการประเมินผลในรายวิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ของหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต วิชาเอก วิชาชีพครู พุทธศักราช 2547 ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ได้แก่ หลักสูตรและการสอน และการวัดผลการศึกษา จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว วิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ และวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นต้น

ดังนั้นการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในแต่ละขั้นตอน จึงเป็นการประเมินผลในลักษณะที่เป็นรายวิชาอย่างอิสระและรายวิชาต่างๆ ที่กล่าว เป็นรายวิชาประเภทการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู หรือการฝึกสอนหรือฝึกงาน ซึ่งตามข้อบังคับสภาฝึกหัดครู ว่าด้วยการประเมินผลการศึกษาของวิทยาลัยครู พุทธศักราช 2528 และข้อบังคับสภาฝึกหัดครู ว่าด้วยการประเมินผลการศึกษาในการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ พุทธศักราช 2528 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2530 กำหนดให้ประเมินผลเป็นค่าระดับคะแนนดังนี้

คะแนนรวม	ระดับคะแนน
80-100	A
75-79	B+
70-74	B
65-69	C+
60-64	C
0-59	F

หลักของการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูต้องยึดหลักการดังนี้

1. เป็นการประเมินผลเพื่อพัฒนาสมรรถภาพด้านต่างๆ ในการเป็นครู โดยถือว่าการประเมิน เพื่อวินิจฉัยข้อดีและข้อควรปรับปรุงแก้ไขเป็นช่วงๆ หรือเป็นลำดับขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะช่วยให้นักศึกษาได้ทราบผลการประเมิน เพื่อการปรับปรุงหรือพัฒนามาตรฐานในการเป็นครูได้เพิ่มสูงขึ้นตามลำดับ แล้วจึงมีการประเมินผลเพื่อ ตัดสินสมรรถะนั้นๆ ในภายหลัง
2. เป็นการประเมินแบบอิงเกณฑ์ โดยการตัดสินผลแต่ละรายการประเมินโดยจะต้องพิจารณาไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แล้วตัดสินว่า *ผ่านดีเยี่ยม ดี ผ่าน* หรือ *ไม่ผ่าน*
3. เป็นการประเมินสมรรถนะของนักศึกษาให้ครอบคลุมให้หลายๆ ด้าน ทั้งทางด้านความรู้ เทคนิควิธี และคุณลักษณะ โดยอาศัยผู้ประเมินหลายฝ่าย ทั้งฝ่ายของวิทยาลัยฯ และหน่วยงานที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู.

จุดประสงค์ของการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีจุดประสงค์สำคัญ 2 ประการคือ

1. เพื่อประเมินความก้าวหน้าในการฝึกปฏิบัติของนักศึกษาครูอย่างต่อเนื่องกันตลอดเวลา โดยให้นักศึกษาครูได้ทราบผลฝึกปฏิบัติและพัฒนาตนเองจนบรรลุผลตามเกณฑ์ ของการฝึกปฏิบัติในรายวิชาของแต่ละขั้นตอน
2. เพื่อตัดสินผลรวมของการฝึกปฏิบัติในรายวิชาของแต่ละขั้นตอน หลังจากการพัฒนาความสามารถให้ก้าวหน้าเป็นลำดับอย่างต่อเนื่องกันแล้ว

แนวทางการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

1. ประเมินผลในขั้นตอนการศึกษาสังเกต และการมีส่วนร่วม ขั้นตอนการทดลองสอนและวิชาการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นรายวิชาของ 2 ขั้นตอนแรกของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มเวลานั้น จะเป็นการประเมินเพื่อวินิจฉัยข้อดีและข้อควรปรับปรุงแก้ไขเป็นระยะๆ ต่อเนื่องกัน โดยพิจารณาว่านักศึกษาเอาใจใส่การฝึกปฏิบัติงานเหล่านั้นหรือไม่ และเมื่อปฏิบัติแล้วยังมีข้อควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไร แล้วจึงสรุปผลการประเมินของรายวิชานั้นๆ ตามแบบประเมินผลที่กำหนดไว้
2. ก่อนที่นักศึกษาจะฝึกประสบการณ์วิชาชีพเต็มรูป/ฝึกงานจะต้องมีผลการประเมิน *ผ่าน* ในวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาการวัดผลการศึกษา วิชาจิตวิทยาการศึกษาและ การแนะแนว และการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 1 ในกรณีที่นักศึกษายัง *ไม่ผ่าน* รายวิชาหนึ่ง รายวิชาใดจะต้องซ่อมเสริมให้ *ผ่าน* เสียก่อนจึงจะฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป/ฝึกงานสอนได้
3. การประเมินผลในรายวิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป/ฝึกงานสอนนั้น จะเป็นการประเมินผลการปฏิบัติงานในหน้าที่ครู เพื่อวินิจฉัยข้อดีและข้อควรปรับปรุงแก้ไขเป็นช่วงๆ หรือเป็นลำดับขั้นตอนต่อเนื่องกัน ซึ่งจะช่วยให้ นักศึกษาทราบผลการประเมินและปรับปรุงแก้ไขให้ได้คุณภาพที่พึงประสงค์ แล้วจึงประเมินผลในช่วงสุดท้าย เพื่อตัดสินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา
4. การประเมินผลของแต่ละรายวิชาในแต่ละขั้นตอน จะต้องมีการประเมินเกี่ยวกับเวลาการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ และการปฏิบัติงานที่วิทยาลัยฯ

เกณฑ์การตัดสินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู แต่ละรายวิชาในแต่ละขั้นตอน มีเกณฑ์การตัดสินผลดังนี้

1. การสรุปผลแต่ละแบบการประเมิน

- 1.1 ถ้าผลการประเมินของเกณฑ์แต่ละข้อเป็น *A* ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 และไม่มีรายการประเมินข้อใด *ไม่ผ่าน* ให้ประเมินแบบสรุปนั้นเป็น *A*
- 1.2 ถ้าผลการประเมินของรายการใดรายการหนึ่ง *ไม่ผ่าน* ให้สรุปผลของการประเมินนั้นเป็น *ไม่ผ่าน*
- 1.3 กรณีอื่นๆให้สรุปผลแบบประเมินนั้นเป็น *ผ่าน*

2. การสรุปผลการประเมินในแต่ละแบบของผู้ประเมินทุกคน

- 2.1 ถ้าผู้ประเมินให้ *A* ของแบบประเมินนั้นทุกคน ให้สรุปผลเป็น *A*
- 2.2 ถ้าผู้ประเมินคนใดคนหนึ่งให้ *ไม่ผ่าน* ของแบบประเมิน ให้สรุปผลเป็น *F*
- 2.3 กรณีอื่นๆให้สรุปผลแบบประเมินนั้นเป็น *ผ่าน*

3. การตัดสินผล

- 3.1 *A* ทุกแบบประเมิน และมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆและปฏิบัติงานที่วิทยาลัยฯ และหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูปแบบไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมด ให้ตัดสินผลเป็น *ผ่านดีเยี่ยม*
- 3.2 *ผ่าน* ทุกแบบประเมินและมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆและปฏิบัติงานที่วิทยาลัยฯ และหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมดให้ตัดสินผลเป็น *ผ่าน*
- 3.3 *ไม่ผ่าน* แบบประเมินใดแบบประเมินหนึ่งหรือมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆและปฏิบัติงานที่วิทยาลัยฯและหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูน้อยกว่าร้อยละ 80 ให้ตัดสินผลเป็น *F*

จุดประสงค์ของการประเมินผล

1. เพื่อให้นักศึกษาได้ปรับปรุงและพัฒนาตนเองทางด้านคุณลักษณะและการปฏิบัติตน
2. เพื่อให้ทราบว่านักศึกษาใช้เวลาปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูก่อนน้อยเพียงใด แล้วหาทางปรับปรุงแก้ไข
3. เพื่อตัดสินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูปแบบ/การฝึกงาน

การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูปแบบ/การฝึกงาน เป็นการประเมินผลทางด้านคุณลักษณะและการปฏิบัติตน งานในหน้าที่ครู สมรรถภาพการสอนหรือสมรรถภาพการฝึกงานในสถานการณ์จริงที่โรงเรียนหรือหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อวินิจฉัยข้อดีและข้อปรับปรุงแก้ไขเป็นช่วงๆ หรือเป็นลำดับขั้นตอนอย่างต่อเนื่องกัน เมื่อครบกำหนดเวลาการประเมินผล จึงตัดสินผลการประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนด

จุดประสงค์ของการประเมิน

1. เพื่อให้นักศึกษาได้พัฒนาตนเองด้านคุณลักษณะและการปฏิบัติตน
2. เพื่อให้ศึกษาทราบถึงความสามารถในการสอนและนำมาปรับปรุงแก้ไข
3. เพื่อให้ศึกษาทราบถึงความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ครู
4. เพื่อตัดสินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูปแบบหรือการฝึกงาน

เอกสารการประเมินผล

เอกสารการประเมินผลการศึกษาประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูปแบบ มีดังนี้

1. แบบประเมินคุณลักษณะและการปฏิบัติตน
2. แบบประเมินผลงานในหน้าที่ครู
3. แบบประเมินผลสมรรถภาพการสอน

เอกสารการประเมินผลการฝึกงาน มีดังนี้

1. แบบประเมินคุณลักษณะและการปฏิบัติตน (ปว.4-1)
2. แบบประเมินผลสมรรถภาพการฝึกงาน ซึ่งแยกตามวิชาเอกหรือวิชาโทของสายเทคนิคการศึกษาดังนี้
 - 2.1 แบบประเมินผลสมรรถภาพการฝึกงานแนะแนว (ปว.4-4/1)
 - 2.2 แบบประเมินผลสมรรถภาพการฝึกงานห้องสมุด (ปว.4-4/2)

ผู้ประเมิน

ผู้ประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูปแบบและการฝึกงาน มีดังนี้

งานที่ต้องประเมิน	ผู้ประเมิน
-------------------	------------

แนวทางการประเมินผล

การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูปแบบ(ฝึกสอน) มีแนวทางปฏิบัติดังนี้

1. ประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรมการปฐมนิเทศและเสริมความรู้ การฝึกสอน และการสัมมนา หลังจากการฝึกสอนแล้ว จะต้องใช้เวลาไม่น้อยกว่า 80 ของเวลาทั้งหมด
2. ประเมินตามแบบประเมินผลทุกแบบให้ต่อเนื่องกันอย่างน้อย 3 ชั่วโมง โดยถือผลการประเมินช่วงสุดท้ายของทุกรายการประเมินเป็นการสรุปผล ส่วนการประเมินช่วงก่อนนั้น ให้เป็นการประเมินเพื่อพัฒนา

แนวปฏิบัติสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูปแบบ

ก. ข้อปฏิบัติ

1. นักศึกษาจะต้องแต่งกายให้สุภาพเรียบร้อยถูกต้อง ตามระเบียบทั่วไปของโรงเรียน
2. นักศึกษาจะต้องมีสัมมาคารวะ มีศีลธรรมจรรยาและมารยาทตามแบบอย่างขนบธรรมเนียมประเพณีของชุมชน
3. นักศึกษาจะต้องปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของโรงเรียนที่ออกไปฝึกประสบการณ์อย่างเคร่งครัด
4. นักศึกษาจะต้องเข้าร่วมการปฐมนิเทศ การสัมมนา การปัจฉิมนิเทศ ตามที่โรงเรียนกำหนด
5. นักศึกษาจะต้องเตรียมเอกสารการสอนล่วงหน้าอย่างน้อย 1 สัปดาห์ และรีบส่งให้ผู้รับผิดชอบได้ตรวจล่วงหน้าก่อนทำการสอน
6. นักศึกษาจะต้องมีเวลา 8 – 12 ชั่วโมง/สัปดาห์ และจะต้องปฏิบัติงานในหน้าที่อื่นๆ ของครูตามที่โรงเรียนกำหนด
7. นักศึกษาจะต้องพร้อมที่จะรับการนิเทศการสอนอยู่เสมอ
8. นักศึกษาจะต้องอุทิศเวลาให้แก่การปฏิบัติงานในหน้าที่ครู ไม่หลีกเลี่ยงการสอน งานที่ได้รับมอบหมาย หรือกิจกรรมของสถานศึกษา
9. นักศึกษาจะต้องมีความรับผิดชอบในหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย
10. นักศึกษาจะต้องปฏิบัติตามคำแนะนำตักเตือนของอาจารย์พี่เลี้ยง ผู้บริหารสถานศึกษาอย่างเคร่งครัด
11. นักศึกษาจะต้องไม่กระทำการใดๆ อันจะเป็นเหตุที่ทำให้เสื่อมเสียเกียรติยศชื่อเสียงของตนเอง หมู่คณะและสถาบันการศึกษา อาทิ การดื่มสุรา เสพติดสิ่งให้โทษ เล่นการพนัน ลักขโมย ก่อการทะเลาะวิวาท ฯลฯ
12. นักศึกษาจะต้องออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูปแบบครบตามเกณฑ์ที่โรงเรียนได้กำหนดไว้

13. นักศึกษาจะต้องเข้างาน 07.30 -16.00

ข. มาตรการควบคุม

นักศึกษาที่ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูทุกคน มีคะแนนความเหมาะสมที่จะเป็นครูคนละ 100 คะแนน หากประพฤติตนไม่เหมาะสมตามแนวปฏิบัติข้างต้น จะถูกตัดคะแนน ลงตามลำดับ หากถูกตัดคะแนนครบ 100 คะแนน จะต้องออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูปครั้งใหม่

เกณฑ์การพิจารณาตัดคะแนน

1. **ตัด 10 คะแนน** สำหรับกรณีต่อไปนี้
 - 1.1 แต่งกายไม่เรียบร้อย
 - 1.2 มาปฏิบัติงานสาย
2. **ตัด 20 คะแนน** สำหรับกรณีต่อไปนี้
 - 2.1 ขาดโรงเรียน
 - 2.2 ไม่อุทิศเวลาให้การปฏิบัติงาน
 - 2.3 ไม่ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของสถานศึกษา
3. **ตัด 30 คะแนน** สำหรับกรณีต่อไปนี้
 - 3.1 ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของอาจารย์พี่เลี้ยง ผู้บริหารสถานศึกษา และอาจารย์นิเทศก์
 - 3.2 ไม่รับผิดชอบในหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย
 - 3.3 ไม่เตรียมการสอน
 - 3.4 ขาดการปฐมนิเทศ การสัมมนา การปัจฉินิเทศ
4. **ตัดคะแนน 40 คะแนน** สำหรับกรณีปลอมแปลงเอกสารหรือหลักฐาน ตลอดจนการ ปิดบังรายงานเท็จ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นพ้นผิด
5. **ตัด 50 คะแนน** สำหรับกรณีที่นักศึกษากระทำการที่ทำให้เกิดความเสื่อมเสียเกียรติยศ ชื่อเสียงอย่างร้ายแรงตามระเบียบว่าด้วยความประพฤติของนักศึกษาวิทยาลัยสันตพล

อำนาจในการพิจารณาตัดคะแนน

1. ตัดไม่เกิน 30 คะแนน ผู้มีอำนาจได้แก่ อาจารย์พี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์ประจำวิชา
2. ตัดไม่เกิน 50 คะแนน ผู้มีอำนาจได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และอาจารย์นิเทศก์ประจำสาย
3. ตัด 100 คะแนน ผู้มีอำนาจได้แก่ ประธานคณะกรรมการดำเนินงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป

แบบประเมินการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของโรงเรียน

คำชี้แจง

1. แบบประเมินผลนี้ใช้สำหรับนักศึกษา 1 คน 1 ช่วงระยะเวลาประเมิน
2. โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องผลการประเมินของแต่ละรายการที่ตรงกับ ความคิดเห็นของท่าน
(4=ดีมาก, 3=ดี, 2=พอใช้, 1=ควรปรับปรุง)
3. เมื่อประเมินผลครบทุกรายการประเมินแล้วแล้ว โปรดสรุปผลการประเมินในภาพรวม

เกณฑ์การประเมิน

คะแนนรวม	ระดับคะแนน
80-100	A
75-79	B+
70-74	B
65-69	C+
60-64	C
0-59	F

สมรรถภาพ	รายการประเมิน	ผลการประเมิน			
		4	3	2	1
คุณลักษณะ และ การปฏิบัติงาน	1. แต่งกายสะอาดเรียบร้อย ถูกต้องตามแบบที่โรงเรียนกำหนด				
	2. อ่อนน้อม ถ่อมตน ท่วงทีวาจาเหมาะสมกับกาลเทศะ				
	3. ปฏิบัติงานครบถ้วนตรงตามเวลา				
	4. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน				
	5. มีมนุษยสัมพันธ์ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี (เพื่อนร่วมงาน, อาจารย์พี่เลี้ยง, ผู้ปกครอง)				
แผนการสอน	1. แผนการสอนถูกต้อง ครอบคลุมประเด็นสำคัญของเรื่องที่สอน				
	2. สำคัญ ครบถ้วน กระชับ สอดคล้องกับลักษณะเด่นของปัญหาทั้งหมด				
	3. จุดประสงค์ถูกต้อง สอดคล้องกับเนื้อหาและสาระสำคัญ				
	4. กิจกรรมครบถ้วนตามลำดับของกระบวนการเรียนการสอน				
	5. สื่อการเรียนการสอนสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน				
	6. เลือกวิธีการวัดผลได้เหมาะสม สอดคล้องกับแต่ละกิจกรรมการเรียนการสอนและจุดประสงค์				
	7. เวลาที่ใช้สอนเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอนทุกข้อ				
	8. การใช้ภาษาเขียนถูกต้อง อ่านง่าย สื่อความหมายชัดเจน				
การปฏิบัติ การสอน	9. ใช้เทคนิคในการสอนให้นักเรียนสนใจและตั้งใจเรียนอยู่ตลอด				
	10. ใช้กริยาท่าทางในขณะที่สอนได้อย่างเหมาะสม				
	11. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามลำดับครบทุกขั้นตอนและเหมาะสมกับเวลา				
	12. ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม				
	13. ใช้สื่อการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและคุ้มค่า				
	14. ใช้เทคนิคการสร้างเสริมอุปนิสัยให้นักเรียนใฝ่การเรียนรู้ด้วยตนเอง				
	15. ใช้วิธีการวัดผลประเมินได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับแผนที่วางไว้				

สมรรถภาพ	รายการประเมิน	ผลการประเมิน			
		4	3	2	1
งานใน หน้าที่ครู	16. จัดกิจกรรมสนับสนุนการเรียนรู้การสอนสม่ำเสมอ				
	17. ให้คำปรึกษาแนะนำนักเรียนที่มีปัญหาเรื่องการเรียนรู้				
	18. เอาใจใส่ดูแลพฤติกรรมของนักเรียนสม่ำเสมอ				
	19. ทำงานในหน้าที่ครูครบถ้วน (ธุรการ ,ธุรกรารชั้นเรียน , เวรประจำวัน , อื่นๆ)				
	20. เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของโรงเรียนและชุมชน				
รวม					

สรุปผลการประเมิน

A ☐

B+ ☐

B ☐

C+ ☐

C ☐

F ☐

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

...../...../.....

ประเมินครั้งที่.....